

Over medicijnen

Wat zijn JAK-remmers en hoe kom ik eraan?

Sinds het voorjaar van 2017 zijn er twee nieuwe medicijnen bijgekomen bij de behandeling van reumatoïde artritis, de zogenaamde 'JAK-remmers'. Het gaat om de medicijnen baricitinib en tofacitinib. Deze medicijnen vormen samen een nieuwe groep omdat ze heel specifiek inwerken op een stofje in je lichaam, het enzym 'Janus Kinase'. Door het remmen van dit enzym worden de ontstekingen bij RA minder en nemen je reumaklachten af.

De JAK-remmers blijken even goed te werken als biologische medicijnen. Ook hebben ze vergelijkbare bijwerkingen. Een verschil met de biologische medicijnen is dat je JAK-remmers kan innemen, het zijn tabletjes. Dit vinden veel mensen prettiger dan een injectie of een infuus.

Toch is er nog maar een kleine groep mensen die JAK-remmers gebruikt. Dat komt doordat de medicijnen net op de markt zijn verschenen en er nog niet veel duidelijk is over de werking en de bijwerkingen, ook op de lange termijn. Nu komen mensen die niet goed reageren op biologische medicijnen, mogelijk in aanmerking voor een Jak-remmer.

Vraag aan je reumatoloog als je wilt weten of je in aanmerking komt voor een JAK-remmer.

Kan medicinale cannabis mijn pijnklachten door reuma verminderen?

Er zijn onderzoeken gedaan bij mensen die medicinale cannabis gebruikten. Daaruit bleek dat het vooral pijn door een zenuwbeschadiging (neuropathie) kan verminderen, en klachten bij een paar andere aandoeningen, zoals spierkrampen bij MS.

Medicinale cannabis kent vier varianten, die per soort een andere verhouding hebben van de inhoudsstoffen cannabidiol (CBD) en tetrahydrocannabinol (THC). De variant waar veel CBD inzit kan mogelijk ontstekingsremmende eigenschappen hebben, maar dat is nog niet voldoende bewezen.

Er bestaan positieve ervaringen van patiënten met reuma met het gebruik van medicinale cannabis. Het is lastig om te zeggen of de pijn ook minder was geworden zonder de medicinale cannabis, want reuma kent vaak een grillig verloop: goede en slechte perioden wisselen elkaar af.

Overleg met je arts als je wilt weten of deze je medicinale cannabis kan voorschrijven. Informeer ook van te voren bij je zorgverzekering of het vergoed wordt.

Welke variant voor jou geschikt zou kunnen zijn is afhankelijk van je klachten en je arts kan je hierin ook

het beste adviseren.

Overigens zal je arts bij pijn door reuma, zoals gewrichtspijn, eerst de gangbare medicijnen zoals NSAID's of paracetamol voorschrijven om je pijn tegen te gaan. Vaak werken deze middelen bij reumatische pijnklachten het beste. Werken ze onvoldoende, of krijg je teveel bijwerkingen, dan is het misschien mogelijk om medicinale cannabis te proberen.

Omdat met name neuropathische pijn kan worden verminderd met medicinale cannabis, is het vaak de neuroloog die het voorschrijft. Ben je niet onder behandeling van een neuroloog, dan is altijd mogelijk om met je reumatoloog te bespreken of medicinale cannabis iets voor jou zou kunnen betekenen.

Wil je meer lezen over de werking van medicinale cannabis? Bekijk dan de website van het Cannabisbureau.

Lees meer veelgestelde vragen over medicinale cannabis

Ik slik een aantal verschillende medicijnen. Hoe weet ik dat ik die veilig met elkaar kan combineren?

Vraag het aan je apotheker. Je apotheker heeft de taak om bij te houden welke medicijnen je gebruikt en of je die veilig naast elkaar kunt gebruiken. Daarom is het slim om altijd naar dezelfde apotheek te gaan. Geef ook aan hem door als je voedingssupplementen, zoals vitaminen- of kruidenpreparaten gebruikt.

Als de apotheker vragen of twijfels heeft over je medicijngebruik zal hij contact opnemen met je arts. Ook kun je met al je vragen over je medicijnen, zoals bijvoorbeeld bijwerkingen, terecht bij de apotheker. Krijg je voor de eerste keer een medicijn mee? Je apotheker geeft je informatie over het middel, de werking en waar je op moet letten bij de inname of het bewaren ervan.

Wat zijn biologische reumaremmers?

Biologische reumaremmers zijn medicijnen die zijn gemaakt met dierlijk of menselijk eiwit. Voorbeelden van biologische reumaremmers zijn:

- TNF-alfaremmers, zoals Infliximab (Remicade®), Inflectra® en Remsima®), Etanercept (Enbrel®) of Adalimumab (Humira®)
- Interleukine-remmers, zoals Anakinra (Kineret®) of Tocilizumab (RoActemra®)
- B-celremmers en T-celremmers, zoals Abatacept (Orencia®) of Rituximab (MabThera®)

Bij ontstekingsreuma zijn er ontstekingseiwitten of afweercellen in het lichaam actief. Biologische reumaremmers gaan de werking van deze stoffen in het lichaam tegen. Ze mogen alleen worden voorgeschreven door een specialist. Bij reuma is dat meestal de reumatoloog.

Biologische reumaremmers worden via een infuus in het ziekenhuis toegediend of via een injectie. De injecties kun je meestal thuis zelf toedienen. De reumaverpleegkundige legt je uit hoe je dat het beste kunt doen.

[Lees meer over biologische reumaremmers](#)

Ik gebruik een biologisch medicijn. De laatste weken heb ik meer last van mijn gewrichten gekregen. Kan het zijn dat de werking van een biologisch medicijn na een aantal jaren gebruik minder wordt?

Ja, dat gebeurt bij een aantal biologische medicijnen weleens. Dit kan dan komen doordat je lichaam zogenaamde 'antistoffen' tegen de gebruikte biological ontwikkelt. Hierdoor vermindert de werking ervan. Om te voorkomen dat je een dergelijke reactie krijgt, schrijft je reumatoloog naast het biologisch medicijn vaak ook methotrexaat (mtx) voor.

Heb je de indruk dat je medicijn minder goed werkt en dat je meer klachten krijgt? Bespreek het dan met je arts. Die kan onderzoeken waar het door komt en wat de verdere mogelijkheden zijn. Zo kan je arts een bloedtest doen om te bekijken of je misschien antistoffen tegen het medicijn aanmaakt.

[Lees meer informatie over biologische medicijnen](#)

Ik heb zowel reuma als hart- en longklachten. Voor al deze aandoeningen krijg ik medicijnen. Maar nu lees ik in de bijsluiter dat mijn reumamedicijn niet goed samengaat met hartklachten. Wat moet ik doen?

Vertel het altijd aan je arts(en) als je andere klachten of aandoeningen hebt. Vertel ook aan je dokter of je hiervoor bij een andere specialist onder behandeling bent, wie dat is en welke medicatie je gebruikt. Zo kan je arts rekening houden met de andere aandoening en met de medicijnen die je al krijgt.

Heb je twijfels of je je medicijnen wel veilig kunt gebruiken? Neem dan contact op met je reumatoloog. Of stel je vraag aan je apotheker. Bijvoorbeeld of deze medicijnen samengaan met de andere aandoening en of de combinatie van medicijnen niet schadelijk voor je is.

Voel je je ongerust over de medicijnen die je dokter je heeft voorgeschreven? Kom er dan nog een keer op terug en stel je vragen. En vraag dan ook of je reumatoloog contact op wil nemen met je specialist voor de andere aandoening. Samen kunnen ze overleggen wat voor jou de meest geschikte medicijnen zijn.

Als je meerdere specialisten voor verschillende aandoeningen bezoekt, is het handig om al je artsen binnen één ziekenhuis te hebben. Dat maakt het overleg tussen artsen makkelijker. En voor jou is het wel zo praktisch.

Kom je er met je dokter nog niet goed uit?

Lees onze tips over het gesprek met je arts

Kan ik mijn medicijnen gewoon meenemen als ik op vakantie ga?

Dat hangt ervan af, bijvoorbeeld hoe je op reis gaat, naar welk land en welke medicijnen je gebruikt.

Lees onze tips:

- Ga je vliegen? Elke vliegmaatschappij hanteert eigen regels voor het vervoer van je medicijnen. Vraag ernaar.
- Voor het meenemen van medicijnen en injectiespuiten of -naalden heb je voor veel landen papieren nodig, zoals een medicijnenpaspoort. Check dit bij je apotheek. Voor medicijnen die onder de Opiumwet vallen heb je een speciale verklaring nodig.
- Sommige medicijnen moet je gekoeld vervoeren. Hoe je dit regelt bespreek je het beste ruim op tijd met je arts, apotheker, de vervoersmaatschappij en de vakantie-aanbieder of de verhuurder van je vakantieverblijf.
- Als je medicijnen een wisselwerking met de zon geven is het slim om voor je vertrek met je arts te overleggen over het gebruik van zonnebrandcrème.
- Vraag na bij je arts of apotheker of je vaccinaties nodig hebt voor het land waar je heengaat.

Lees meer tips over reizen

Moet ik stoppen met mijn medicijnen als ik vader of moeder wil worden? En hoe zit dat als ik eenmaal zwanger ben?

Sommige medicijnen kunnen invloed hebben op je vruchtbaarheid, dit geldt voor zowel mannen als vrouwen. Ook zijn er medicijnen die schadelijk kunnen zijn voor je ongeboren kind als je zwanger bent. Vooral de eerste 3 maanden van de zwangerschap is je ongeboren kind gevoelig voor medicijnen. Wil je vader of moeder worden, dan is het dus goed om dit bijtijds te bespreken met je huisarts of reumatoloog.

Overleg met je arts welke medicijnen je veilig kunt gebruiken. Als dat nodig is moet je misschien een tijdje een ander medicijn gebruiken.

Lees meer over vruchtbaarheid en zwangerschap

Lees meer over jouw medicijn

Van mijn reumatoloog krijg ik prednisolon. Vroeger kreeg ik prednison. Wat is het verschil?

Zowel prednison als prednisolon zijn zogenaamde 'corticosteroïden'. Dit zijn medicijnen die een sterk ontstekingsremmend effect hebben.

Prednison en prednisolon hebben precies dezelfde werking in je lichaam. Als je prednison slikt, zal je lever de prednison omzetten in prednisolon. Krijg je prednisolon, dan hoeft je lever dat niet meer te doen. De prednisolon doet onmiddellijk zijn werk.

Vaak worden deze twee namen in de praktijk door elkaar gebruikt. Wees dan ook niet verbaasd als je arts over prednison praat, en je prednisolon voorschrijft.

Prednison kun je overigens alleen als tablet of capsule krijgen. Prednisolon komt daarnaast ook voor in injecties, oogdruppels of zalf.

[Lees meer over corticosteroïden](#)

Is synerkine al beschikbaar voor behandeling van artrose?

Synerkine is een toekomstig medicijn tegen artrose dat nog in de onderzoeksfase verkeert. Het is nog niet beschikbaar voor mensen met artrose.

Het stofje dat onderzocht wordt en dat we 'synerkine' noemen, bleek bij onderzoek in het laboratorium en bij dieren ontstekingen, kraakbeenschade en pijn te remmen.

Het duurt nog zeker een paar jaar voordat synerkine bij mensen met artrose getest gaat worden. Pas na de testperiode weten we of het middel echt werkzaam is en of er een medicijn van gemaakt kan gaan worden.

[Lees meer veelgestelde vragen over synerkine](#)

Ik heb een probleem met de vergoeding van mijn reumamedicijnen. Wat kan ReumaNederland voor mij betekenen?

Ervaar je problemen met je reumamedicatie, zoals een vergoedingsprobleem, problemen met de levering, of moet je bijvoorbeeld bijbetalen of verplicht overstappen? ReumaNederland heeft een meldpunt opengesteld. Laat ons weten wat er speelt, dan kunnen wij – indien nodig – actie ondernemen.

[Naar het Meldpunt Reumamedicatie](#)

Ik gebruik een ontstekingsremmende pijnstiller en heb hierdoor last van

mijn maag. Wat is daar tegen te doen?

Gebruik je een ontstekingsremmende pijnstiller (NSAID) en heb je daardoor last van maagklachten, bespreek dit dan met je arts. Vraag hem of je er een middel bij kunt krijgen dat je maag beschermt of het maagzuur remt.

NSAID's geven het meeste risico op maag- en darmklachten, zoals oprispingen en brandend maagzuur. Soms kunnen deze middelen, zeker bij langdurig gebruik en bij mensen met een verhoogd risico, een maagzweer of maagbloedingen veroorzaken. Een maagbeschermend of maagzuurremmend middel kan deze bijwerkingen helpen voorkomen.

Lees meer veelgestelde vragen over NSAID's

Ik word erg misselijk door mijn medicijnen, is daar iets tegen te doen?

Er zijn verschillende manieren om misselijkheid door medicijnen tegen te gaan. Op de eerste plaats is het van belang dat je de instructies in de bijsluiters van het medicijn zorgvuldig opvolgt. Sommige medicijnen kun je direct voor of na het eten innemen, maar bij andere medicijnen moet je 1,5 tot 2 uur wachten na het eten voordat je het medicijn inneemt. Lees de bijsluiters dus goed door.

Blijf je last houden van misselijkheid? Overleg dan met je arts over de volgende mogelijkheden:

- ga na of de misselijkheid inderdaad een bijwerking is van je medicatie of dat er een ander oorzaak is
- je arts kan mogelijk een medicijn geven dat de misselijkheid voorkomt, zoals een maagbeschermer of een maagzuurremmer
- een andere dosis van het medicijn of geleidelijk opbouwen van de dosis
- een spreiding van de dosis over de dag
- een ander moment van innemen, bijvoorbeeld na de maaltijd of tijdens de maaltijd
- een andere toedieningsvorm: sommige medicijnen kun je injecteren in plaats van slikken

Heb je kort nadat je je medicijnen innam overgegeven? Dan is het mogelijk dat het medicijn onvoldoende is opgenomen in je lichaam en dus niet voldoende werkt. Neem dan contact op met je arts om te overleggen wat je het beste kunt doen.

Waar lever ik oude medicijnen, gebruikte naalden of spuiten in?

Gebruik je een medicijn niet meer, of heb je gebruikte naalden en spuiten, dan is het meestal mogelijk deze bij je apotheek in te leveren. Soms doet de apotheek dit niet, en kun je oude medicijnen, naalden en spuiten inleveren als klein chemisch afval (kca) bij je gemeente. Sommige gemeenten hebben een chemokar die langskomt, waar je afval in kwijt kunt. Informeer bij je gemeente als je apotheek je niet kan

helpen.

[Lees meer over medicijnen](#)

Hoe kan ik thuis mijn medicijnen het beste bewaren?

Het op de juiste manier bewaren van je medicijnen is belangrijk: het zorgt dat medicijnen hun werkzaamheid behouden.

De bewaaradviezen zijn per medicijn verschillend: bijvoorbeeld in of buiten de koelkast en niet boven of onder een bepaalde temperatuur. Vaak moet je medicijnen op een donkere en droge plek bewaren. Ook hebben medicijnen een uiterste houdbaarheidsdatum.

In de bijsluiter van je medicijn kun je lezen hoe je jouw medicijn moet bewaren. Op de verpakking staat de uiterste gebruiksdatum. Bewaar daarom je medicijnen met de bijsluiter in de originele verpakking. Dan kun je altijd teruglezen of je ze goed bewaart en tot wanneer je ze nog kan gebruiken.

Jouw apotheker geeft je het juiste bewaaradvies bij je medicijnen. Heb je er vragen over? Stel ze vooral aan je apotheker.

Let op: voor biologische medicijnen gelden specifieke bewaaradviezen. [Lees meer over het bewaren van je biologische medicijn.](#)

Is het nog veilig om paracetamol te gebruiken na berichten over de kankerverwekkende stof PCA?

In juli 2020 waren er berichten in de media over vervuiling van paracetamol bij de productie in China. Als je regelmatig paracetamol gebruikt, dan vraag je je misschien af of dit nog wel veilig is. Het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) geeft aan dat je paracetamol veilig kunt gebruiken. Wil je meer weten, bekijk dan de vragen en antwoorden over de veiligheid van paracetamol van het CBG.

[Terug naar veelgestelde vragen over reuma](#)